

Trieu una de les dues opcions, A o B.

OPCIÓ A

Nogensmenys, malgrat aquesta ignorància dels poders i principis naturals, sempre suposem, quan veiem qualitats sensibles iguals, que tenen poders ocults iguals i esperem que se'n seguiran efectes similars a aquells que hem experimentat. Si s'ofereix un cos de color i consistència iguals als del pa que hem menjat abans, no tenim cap escrúpol a repetir l'experiència i a preveure, amb certesa, que té el mateix aliment i poder de suport. Heus aquí un procés de la ment o el pensament, del qual prou m'agradaria saber-ne la base. Tothom accepta que no hi ha cap connexió coneguda entre les qualitats sensibles i els poders ocults, i, per tant, que la ment no pot treure cap conclusió sobre la seva conjunció constant i regular, per mitjà d'allò que sap de la seva natura. [...] El pa que vaig menjar abans m'alimentava, és a dir, un cos amb determinades qualitats sensibles era, al mateix temps, dotat amb determinats poders ocults. ¿Se'n segueix, però, que un altre pa, en una altra ocasió, ha d'alimentar-me també i que sempre han de concórrer les mateixes qualitats sensibles amb els mateixos poders ocults? La conseqüència no sembla de cap de les maneres necessària. Si més no, hom ha de reconèixer que hi ha una conseqüència treta per la ment, que hom ha fet certs passos, que hi ha un procés del pensament i una inferència que requereix una explicació. Aquestes dues proposicions són ben lluny d'ésser la mateixa: «*M'he adonat que sempre un objecte tal va acompanyat d'un efecte tal*» i «*preveig que d'altres objectes, que són aparentment similars, aniran acompanyats d'efectes similars*».

HUME, *Investigació sobre l'enteniment humà*

1. Expliqueu breument —al voltant de 40-80 paraules— les idees principals del text i com hi apareixen relacionades. [2 punts]
2. Què vol dir, en el text, que no hi ha una «conseqüència necessària» entre el fet que el pa em va alimentar en el passat i el fet que un altre pa, en una ocasió futura, també m'alimentarà?
Per què diu Hume que la relació entre tots dos fets no és necessària? (Tingueu en compte els aspectes del pensament de Hume que siguin pertinents, encara que no apareguin explícitament en aquest text.) [3 punts]
3. Caracteritzeu la concepció del coneixement empíric (és a dir, coneixement a partir de l'experiència) que tenia Hume i que es pot deduir del text. Compareu-la amb una altra concepció diferent del coneixement. [3 punts]
4. Esteu d'acord amb la tesi de Hume que a partir dels sentits no podem obtenir informació sobre els poders ocults del pa que fan que aquest ens alimenti? Raoneu la resposta. [2 punts]

OPCIÓ B

Cal, en efecte, que l'home exerciti la seva comprensió basant-se en el que anomenem «idea» i que procedeixi a partir de percepcions múltiples vers una única cosa assolida per mitjà del raonament. I això és, certament, la reminiscència del que en altre temps la nostra ànima va veure mentre caminava al costat de la divinitat, contemplant des de dalt les coses que ara diem que «són» i enlairant la mirada vers el que realment «és». Per això justament la ment del filòsof és l'única que [...] en la mesura que li és possible, sempre roman, gràcies al record, al costat d'aquelles coses que fan que una divinitat, perquè no s'aparta d'elles, assoleixi el seu caràcter diví. Per tant, només l'home que sap fer un bon ús d'aquests records i s'inicia contínuament en els misteris perfectes, aconseguirà ser realment perfecte. En defugir les preocupacions humanes i apropar-se a allò que és diví, aquest home es converteix en objecte de menyspreu per part de la multitud, com si fos un pertorbat, però la multitud ignora que està posseït per un déu.

PLATÓ, *Fedre*, 249d

1. Expliqueu breument —al voltant de 40-80 paraules— les idees principals del text i com hi apareixen relacionades. [2 punts]
2. En les sis qüestions següents, trieu l'**única resposta** que considereu vàlida (no cal justificar-la). Cada resposta errònia descompta el 33% de la puntuació prevista per a cada pregunta. Per contra, les preguntes no contestades no tindran cap descompte.

Escriviu les vostres respostes en el quadernet de respostes, indicant el número de la pregunta i, al costat, la lletra que precedeix la resposta que considereu correcta (a, b, c o d).

[0,5 punts per qüestió encertada]

- 2.1. Quines de les afirmacions següents sobre el que Plató anomena «idea» és correcta?
  - a) Les idees són les percepcions múltiples.
  - b) Les idees són les percepcions sensorials més perfectes i úniques.
  - c) La nostra ànima obté, per primera vegada, coneixement de la idea a partir de les percepcions sensorials.
  - d) Les percepcions sensorials ens fan recordar la visió intel·lectual de les idees, prèvia al nostre naixement.
- 2.2. Plató creu, segons el text, que:
  - a) les coses que ara diem que «són», són, totes elles, el que «realment és».
  - b) el que «realment és» no és cap de les coses que ara diem que «són».
  - c) les coses que ara diem que «són», són totes les idees.
  - d) les coses que ara diem que «són», són les idees més perfectes.

- 2.3. Quina d'aquestes tesis és defensada en el text?
- a) El nostre cos ha vist les idees abans d'unir-se a la nostra ànima.
  - b) La percepció sensorial és més perfecta que el record.
  - c) El coneixement de les idees ens porta cap a la perfecció.
  - d) Les idees poden fer-nos recordar les percepcions.
- 2.4. Quin d'aquests arguments és bàsic en la concepció platònica del coneixement?
- a) Com que no podem haver adquirit el coneixement de les idees mitjançant l'experiència, cal concloure que el coneixement de les idees és anterior a l'experiència.
  - b) Com que el coneixement de les idees és anterior a l'experiència, cal concloure que no hi ha percepcions.
  - c) Com que les percepcions no són idees, cal concloure que els éssers humans no tenen percepcions.
  - d) Com que les idees són entitats subjectives en el marc de la metafísica platònica, cal concloure que el coneixement de les idees és anterior a l'experiència.
- 2.5. Quina d'aquestes afirmacions sobre el coneixement va defensar Plató?
- a) El coneixement no és possible.
  - b) L'únic coneixement veritable és el coneixement de les idees.
  - c) El coneixement de les idees i la percepció són dues formes diferents i alternatives de coneixement.
  - d) El coneixement és sempre una il·lusió.
- 2.6. La concepció del coneixement humà de Plató fa que sigui un filòsof:
- a) empirista.
  - b) visionari.
  - c) comunista.
  - d) racionalista.
3. Caracteritzeu una altra concepció d'idea diferent de la que apareix en el text. Compareu-la amb la que apareix en el text. [3 punts]
4. Esteu d'acord amb la tesi platònica que hi ha d'haver idees innates? Raoneu la resposta. [2 punts]